

Kwartaalbericht Q1 2019

Gedaalde rente remt stijging dekkingsgraad ABP

Hoofdpunten:

- Actuele dekkingsgraad stijgt naar 99,0%
- Beleidsdekkingsgraad daalt naar 102,4%
- Verplichtingen stijgen als gevolg van gedaalde rente (+€25 miljard)
- Rendement op beleggingen eerste kwartaal +8,2% (+€32,5 miljard)

Heerlen/Amsterdam, 18 april 2019. In het eerste kwartaal van 2019 verbeterde de financiële positie van ABP. De actuele dekkingsgraad steeg met bijna 2% naar 99,0%. Een zeer positieve bijdrage daaraan leverde het rendement van 8,2% (32,5 miljard euro). Daarmee werd in één klap het negatieve rendement van 2018 (-2,3%) goedge maakt. De gedaalde rente zorgde voor een stijging van de pensioenverplichtingen met 25 miljard euro. De renteontwikkeling remt daardoor de stijging van de actuele dekkingsgraad.

De beleidsdekkingsgraad, belangrijk voor verhoging en verlaging van het pensioen, daalde in het eerste kwartaal van 103,8% naar 102,4%. Dat percentage ligt nu bijna 2% onder het minimaal vereiste niveau van 104,2%.

Voorzitter Corien Wortmann-Kool: "Na een teleurstellend beleggingsjaar 2018, zien we in het eerste kwartaal van dit jaar weer een mooie plus in het rendement. Helaas zien we ook een gedaalde rente en de verwachting is dat deze nog langere tijd laag zal blijven. Dat is geen goed nieuws omdat we dan meer geld in kas moeten houden om aan onze pensioenverplichtingen te kunnen voldoen. Voor onze deelnemers betekent de huidige financiële positie van ABP dat we nog steeds verwachten dat we de pensioenen de komende jaren niet kunnen verhogen. En er is een reële kans op pensioenverlaging in 2021. De uiteindelijke peildatum voor al dan niet verlagen van pensioen ligt voor ABP eind 2020. Tot dan hebben we de tijd om de beleidsdekkingsgraad, die maar langzaam verandert omdat het een gemiddelde van twaalf maanden is, op peil te brengen."

Wat kunnen deelnemers van ABP verwachten?

In 2019 blijven de pensioenen gelijk. Voor 2020 is de kans op pensioenverlaging op dit moment klein. Ook voor de jaren daarna blijft de kans op verlaging aanwezig, voor 2021 is de kans op verlaging reëel. We verwachten de pensioenen in 2020 en de jaren daarna ook niet te kunnen verhogen met de prijsstijging (indexatie) binnen de huidige wettelijke kaders.

De dekkingsgraden van ABP: hoogte en betekenis

De actuele dekkingsgraad steeg in het eerste kwartaal van 97,1% eind december 2018 naar 99,0% eind maart 2019. De beleidsdekkingsgraad (het gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over de twaalf laatste maanden) daalde in het eerste kwartaal van 103,8% naar 102,4%. Deze dekkingsgraad is enerzijds bepalend voor de verhoging van het pensioen. Gedeeltelijke indexatie mag bij een beleidsdekkingsgraad van 110% of hoger. Vanaf 122% mag ABP volledig indexeren. Met de huidige 102,4% is dit dus nog lang niet in beeld. Anderzijds kan de beleidsdekkingsgraad een rol spelen bij verlaging van het pensioen. Als deze beleidsdekkingsgraad tot en met 2020 onder het vereiste niveau van 104,2% zou blijven en de actuele dekkingsgraad eind 2020 ook lager is dan 104,2%, is verlaging van pensioenopbouw en - uitkering onvermijdelijk.

De dekkingsgraad van een pensioenfonds geeft een indicatie of een pensioenfonds nu en in de toekomst de pensioenen kan uitbetalen. Hij geeft de verhouding weer tussen het beschikbare vermogen (€431 miljard) en

de verplichtingen van ABP, dat zijn alle opgebouwde pensioenen die nu en in de toekomst uitgekeerd worden (€436 miljard).

Wat deden de beleggingen en verplichtingen van ABP in het eerste kwartaal van 2019?

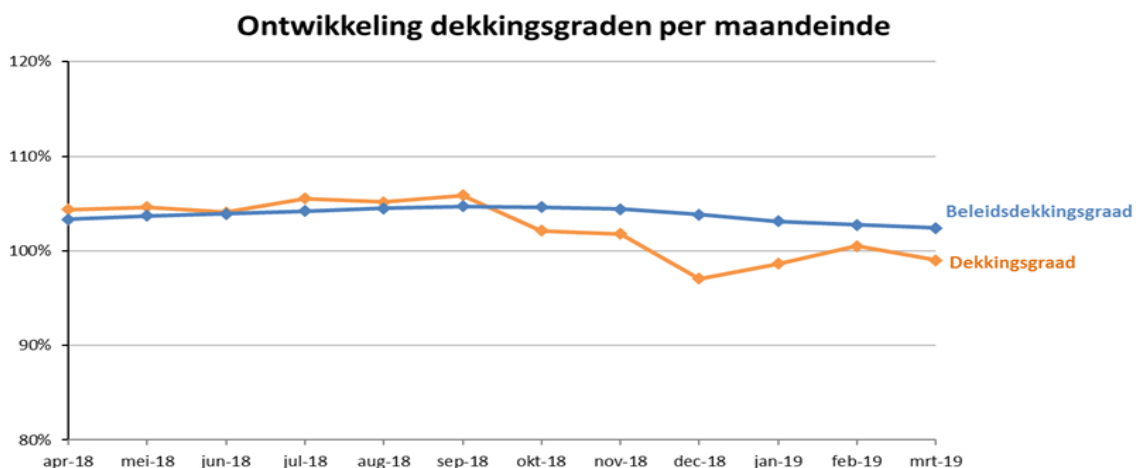
Het beschikbaar vermogen van ABP groeide in de eerste drie maanden van 2019 flink: van €399 miljard naar €431 miljard, dankzij een goed rendement van +8,2%. Er werd €32,5 miljard aan het beschikbaar vermogen toegevoegd. Nagenoeg alle beleggingscategorieën leverden een positieve bijdrage. Vooral aandelen en vastgoed lieten een forse plus zien (14,2% resp. 10,4%). De portefeuille die risico's (rente, inflatie, valuta) afdekt was de enige met een kleine min (-0,1%).

De rekenrente daalde in het eerste kwartaal met 0,3%-punt naar 1,1%. Dat had een flinke impact op de waarde van de pensioenen die ABP nu en in de toekomst moet uitkeren. Het gevolg was een stijging van €411 miljard eind december 2018 naar €436 miljard eind maart dit jaar. Deze stijging had een drukkende werking op de dekkingsgraad. Als de rente daalt, moet een fonds immers meer in kas houden om aan alle verplichtingen te kunnen voldoen. In het eerste kwartaal kostte de daling van de rente 5,5% dekkingsgraad.

Vooruitblik beleggingen

De vooruitzichten voor de wereldeconomie zijn gematigd positief. Tegenover teruglopend ondernemersvertrouwen in Europa staan hernieuwde steunmaatregelen voor de Chinese economie en een pauze in de verkrapping van het monetaire beleid van de belangrijkste centrale banken. Risico's van politieke aard zijn licht afgenomen: de kans op een chaotische "Brexit" is verminderd en het handelsconflict tussen de VS en China lijkt niet verder te escaleren. Op financiële markten zijn rentes zeer laag en prijzen aandelenmarkten rooskleurige omstandigheden in. We verwachten dan ook lagere rendementen dan over de afgelopen jaren.

Kerncijfers	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019
Beleidsdekkingsgraad (%)	103,0	103,9	104,7	103,8	102,4
Dekkingsgraad (%)	103,0	104,1	105,9	97,1	99,0
Beschikbaar vermogen (€ mld.)*	405	414	419	399	431
Verplichtingen (€ miljard)	393	398	396	411	436
Rekenrente (%)	1,5	1,4	1,5	1,4	1,1

Samenstelling beleggingsportefeuille ABP:

Q1-2019	Gewicht in %	Q1 2019		t/m Q1 2019		2018	
		Rendement in %	in mld €	Rendement in %	in mld €	Rendement in %	in mld €
Vastrentende Waarden Nominaal	39,9	3,9	6,3	3,9	6,3	0,4	0,6
Staatsobligaties	8,0	2,3	0,7	2,3	0,7	-	-
Langlopende Staatsobligaties	7,3	5,4	1,6	5,4	1,6	1,3	0,4
Bedrijfsobligaties	13,8	4,4	2,5	4,4	2,5	2,0	1,1
Obligaties opkomende landen	3,1	6,6	0,8	6,6	0,8	-1,8	-0,2
Inflatie gerelateerde obligaties	7,7	2,3	0,7	2,3	0,7	-2,1	-0,7
Aandelen	33,3	14,2	18,6	14,2	18,6	-5,9	-8,1
Aandelen ontwikkelde landen	24,7	14,3	14,0	14,3	14,0	-4,0	-3,8
Aandelen opkomende landen	8,6	13,9	4,6	13,9	4,6	-11,9	-4,3
Alternatieve beleggingen	16,5	5,5	3,8	5,5	3,8	6,8	4,6
Private Equity	5,0	3,0	0,6	3,0	0,6	15,4	2,9
Grondstoffen	3,7	15,8	2,4	15,8	2,4	-8,0	-1,2
Opportunity Fund	0,3	5,5	0,1	5,5	0,1	5,5	0,1
Infrastructuur	2,9	2,9	0,4	2,9	0,4	12,4	1,3
Hedge fondsen	4,6	1,6	0,3	1,6	0,3	8,5	1,5
Vastgoed	10,3	10,4	4,2	10,4	4,2	3,3	1,3
Vastgoed	10,3	10,4	4,2	10,4	4,2	3,3	1,3
Portefeuille rendement (voor overlay)	100,0	8,3	32,9	8,3	32,9	-0,4	-1,6
Overlay *	0,0	-0,1	-0,4	-0,1	-0,4	-1,9	-7,6
Rente- en inflatiehedge *		0,8	3,2	0,8	3,2	0,4	1,6
Valutahedge *		-0,7	-2,9	-0,7	-2,9	-2,3	-9,5
Cash en overig *		-0,2	-0,7	-0,2	-0,7	0,1	0,2
Totaal	100,0	8,2	32,5	8,2	32,5	-2,3	-9,3

* contributie aan totaal rendement

Voor meer informatie:

Jos van Dijk, woordvoerder

M 06-13329224

E jos.van.dijk@abp.eu

Profiel

Stichting Pensioenfonds ABP (ABP) is het bedrijfstakpensioenfonds voor werkgevers en werknemers van overheids- en onderwijsinstellingen in Nederland. ABP heeft ruim 2,9 miljoen deelnemers en 431 miljard euro (per 31 maart 2019) aan vermogen beschikbaar.